

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 311

van **CATHY COUDYSER**

datum: 24 maart 2022

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Kerkenbeleidsplannen - West-Vlaanderen

Het kerkenbeleidsplan is een schriftelijk document dat een langetermijnvisie moet vooropstellen voor alle eredienstgebouwen op het grondgebied van een gemeente. Zowel de gemeenteraad als het representatief orgaan van de eredienst (het bisdom) moet dit goedkeuren.

De langetermijnvisie moet minimaal volgende basisgegevens bevatten:

- a) een beschrijving van de betrokken gebouwen bestemd voor de eredienst, met onder meer:
 - hun cultuurhistorische waarde;
 - hun architecturale mogelijkheden;
 - hun bouwfysische toestand;
- b) de situering van elk gebouw bestemd voor de eredienst in zijn ruimtelijke omgeving;
- c) een beschrijving van het actuele gebruik en de actuele functie van de betrokken gebouwen bestemd voor de eredienst;
- d) een onderbouwde visie op het toekomstige gebruik en de toekomstige functie van de betrokken gebouwen, inclusief een plan van aanpak hoe de toekomstige invulling met nevenfuncties (multifunctioneel gebruik, gedeeld gebruik, valorisatie of medegebruik) of herbestemming ervan zal worden onderzocht.

Reeds in 2011 vroeg toenmalig minister Bourgeois in zijn conceptnota 'Een toekomst voor de Vlaamse Parochiekerk', gemeente- en kerkbesturen werk te maken van een gezamenlijke langetermijnvisie op het gebruik van de kerkgebouwen in hun gemeente. Vanaf 2015 is volgens het nieuwe Onroerenderfgoeddecreet een kerkenbeleidsplan (toen onder de noemer parochiekerkenplan) verplicht voor alle beschermde kerken die een nieuwe erfgoedpremie willen aanvragen. In juli 2016 werd een decreetswijziging goedgekeurd waardoor ook voor alle oude aanvragen voor restauratiepremies voor beschermde kerken (ingediend vóór 1 januari 2015), met terugwerkende kracht een kerkenbeleidsplan moest worden voorgelegd aan het agentschap Onroerend Erfgoed vóór 1 oktober 2017. Alle restauratiedossiers op de wachtlijst waarvoor het agentschap uiterlijk 30 september 2017 geen goedgekeurd kerkenbeleidsplan heeft ontvangen, zijn van de wachtlijst geschrapt. Een nieuwe premieaanvraag kan evenwel worden ingediend, zij het rekening houdende met nieuwe premievoorwaarden en enkele jaren extra wachttijd.

In zijn visienota beleidsmaatregelen voor de her- en nevenbestemming van parochiekerken in Vlaanderen maakt de minister melding van 236 Vlaamse gemeenten

die in maart 2021 over een door het bisdom én gemeenteraad goedgekeurd kerkenbeleidsplan beschikken evenals 40 gemeenten waarvan men weet heeft dat de opmaak van een kerkenbeleidsplan zich in een vergevorderd stadium bevindt.

Daarnaast wordt ook verwezen naar een analyse gemaakt door Parcum van alle (in maart 2021) beschikbare kerkenbeleidsplannen, waaruit kan worden afgeleid dat de komende jaren bijna een vijfde van de kerken (18,7%) in aanmerking komt voor herbestemming en iets meer dan een tiende van de kerken (11,3%) deels, ruimtelijk, in aanmerking komt voor een nevenbestemming. Specifiek voor wat het bisdom Brugge (West-Vlaanderen) betreft, blijkt uit de analyse van Parcum dat de komende jaren 20 van de 362 West-Vlaamse kerken in aanmerking komt voor herbestemming en nog eens 23 voor een nevenbestemming (respectievelijk 5,5% en 6,35%).

In zijn visienota kondigt de minister daarnaast aan dat het beleidsinstrument van het kerkenbeleidsplan een nieuwe inhoudelijke en procedurele inbedding zal krijgen en verplicht geactualiseerd moet worden bij de start van elke lokale beleidsperiode (te starten vanaf 2025, na de verkiezingen in 2024). Het kerkenbeleidsplan dient o.m. aangevuld te worden met informatie over de eigendomstoestand en een analyse van de huidige en te verwachten onderhouds- en investeringskosten voor behoud, beheer en restauratie op korte en middellange termijn. Daarnaast geeft hij ook aan dat, opdat voor niet-beschermde kerken erfgoedpremies en Vlaamse subsidies kunnen worden verkregen, in de toekomst een goedgekeurd kerkenbeleidsplan een vereiste zal worden. Beschermde kerken kunnen enkel nog aanspraak maken op een verhoogde erfgoedpremie ingeval van valorisatie en premies voor herbestemmingsonderzoek zullen enkel nog worden toegekend aan beschermde kerken waarvoor in een goedgekeurd kerkenbeleidsplan neven- of herbestemming vooropgesteld ligt.

1. Hoeveel van de 64 West-Vlaamse gemeenten beschikken op heden (31 maart 2022) over een goedgekeurd kerkenbeleidsplan? Graag een overzicht met inbegrip van de naam gemeente, aantal kerken gevat door het plan en datum goedkeuring (meest actuele versie van) kerkenbeleidsplan door gemeenteraad.
2. In hoeveel en welke West-Vlaamse gemeenten is een kerkenbeleidsplan bovendien in opmaak?
3. Heeft de minister weet van West-Vlaamse gemeenten die na goedkeuring van zijn visienota gestart zijn met de actualisatie van hun bestaande kerkenbeleidsplan (om dit plan in overeenstemming te brengen met de bijkomende inhoudelijke vereisten die in de visienota vervat liggen) dan wel bij het ontbreken van een kerkenbeleidsplan de opmaak ervan vooralsnog (al) hebben aangevat?
4. Kunnen de ministers meer verduidelijking geven bij de concrete invulling die voor de (toekomstige) herbestemming van 20 West-Vlaamse kerken (analyse Parcum maart 2021) vervat ligt in een goedgekeurd kerkenbeleidsplan?
5. Zijn er nog bijkomende West-Vlaamse kerken waarvoor een herbestemming in de toekomst wordt vooropgesteld in een kerkenbeleidsplan goedgekeurd na maart 2021 (en dus niet opgenomen in de analyse van Parcum)? Zo ja, graag ook inzicht in de concrete invulling die wordt vooropgesteld in het kerkenbeleidsplan.
6. Kan de minister meer verduidelijking geven bij de concrete invulling die voor de (toekomstige) nevenbestemming van 23 West-Vlaamse kerken (analyse Parcum maart 2021) vervat ligt in een goedgekeurd kerkenbeleidsplan?
7. Zijn er nog bijkomende West-Vlaamse kerken waarvoor een nevenbestemming in de toekomst wordt vooropgesteld in een kerkenbeleidsplan goedgekeurd na maart 2021

(en dus niet opgenomen in de analyse van Parcum)? Zo ja, graag ook inzicht in de concrete invulling die wordt vooropgesteld in het kerkenbeleidsplan.

8. Zien de ministers een verklaring voor het gegeven dat in West-Vlaanderen (evenals in Limburg) merkelijk meer kerken voorbehouden blijven voor enkel eredienst (31% volgens de West-Vlaamse kerkenbeleidsplannen geanalyseerd door Parcum in maart 2021) in vergelijking met andere provincies zoals Antwerpen (18,7%), Oost-Vlaanderen (25%) en Vlaams-Brabant (6,2%)?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Bart Somers (252), Matthias Diependaele (311).

MATTHIAS DIEPENDAELE

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 311 van 24 maart 2022

van **CATHY COUDYSER**

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door dhr. Bart Somers, Vlaams minister, bevoegd voor Binnenlands Bestuur.